Runtveckling

Anton Carlson

”En gång betraktar vi världen, i barndomen.
Resten är minne.” - Louise Gluck.

*****

”Vardagen har missbildat dig
Du har växt så långt ifrån det forna
Växa runt sitt forna
Fördjupa barnet
Runtvecklas” - Anton Carlson.

1. Kunskap och barndom

Det finns få saker som människan finner ett sådant nöje i som att förändra varandra, alldeles oavsett om det är behövligt. Dessvärre har den pedagogiska verksamheten, det vill säga den som sker innanför skolans väggar, kommit att bli just detta. ”Hur kan vi förvandla människan till en räknare?”, ”hur kan vi förvandla människan till en demokrat?” och så vidare. Egentligen handlar pedagogik om vilken kunskap som finns i människan och hur denna upprätthålls, samt i denna text i relation till hennes ålder, här barndomen.

Med välvilja går det att hävda att skolan bara ”plockar fram” detta ur barnet, men det är knappast riktigt, i så fall skulle man bemöda sig med att fråga hur detta visar sig i barnet. Det frågar man inte, man frågar hur något högst specifikt går att visa för barnet, i bemärkelsen: ”Hur kan detta papper med matematik eller demokratiska värderingar bli barnet?”. När det redan finns klara begrepp för vad barnet ska bli, det vill säga en socialiseringsföreställning, blir frågan hur barnet blir detta marginell: Om barnet intar kunskapen via gaffel eller sond är i verkligheten av ringa betydelse.

Men är det inte riktigt att faktiskt förändra människor? Vi kan ju inte ha ouppfostrade barn i skolorna och för den delen brottslingar på gatorna! Varför riktar vi inte denna kritiska blick mot skolan och gatan? Alltså: Är skolan ouppfostrad? Är gatan brottslig? Med detta inte sagt att vi bara är en avspegling av vår miljö, men vissa aspekter av oss kan omöjligen väckas i somliga miljöer. För att exemplifiera: Det talas om problemet att trettio vilda barn skriker i ett klassrum, låt oss innan det tala om att det faktiskt har tryckts in trettio vilda barn i ett klassrum. Det vore mer bekymmersamt om detta inte innebar ett kaos.

Tänk allt liv som finns i barnet, denna tid som inte skyms av tidigare upplevelser eller en fast identitet. Barndomen är inte bara ett stadium som präglar resten av livet, barndomen är rentav hela livet. Varje erfarenhet kommer till slut att hamna i barndomen, eftersom denna går bortom erfarenheten. Barndomen visar hur något sådant som erfarenhet överhuvudtaget kan möjliggöras. Det krävs verkligen ett synnerligen gott skäl för att ta tid från detta ofantligt rika livsstadium, här måste barndomen sätta villkoren, kan skolan se till att barnets rikedom fortsätter, ge den en riktning när den blir övermäktig? Nej, tvärtom, egentligen är alla väl bekanta med detta, att det är barnet som är till för skolan och inte tvärtom. För skolan frågar inte hur barnet kan bevaras, en hel vuxenvärld försakar denna fråga.

Detta kan tyckas besynnerligt, barnet ska väl faktiskt upphöra, uppfostras bort från den vuxna så att denna själv kan ta platsen som just en vuxen. I en bemärkelse är detta riktigt, i en annan inte alls. Problemet med föreställningen om den vuxna är att den är en negativitet till barnet eller vice versa: den är genomtänkt, istället för impulsiv, den är tålig, istället för känslig etcetera. Men snarare bör den vuxna vara barnets egenskaper som fördjupade, inte upphörda. Vad vill det då säga att vara

vuxen? Det innebär egentligen att ha funnit väsentliga avslöjanden (vilka dessa är ska undersökas mer längre fram) och fortfarande vara förmögen att leva med och rentav som dessa avslöjandena.

Frågan om pedagogiken handlar egentligen om avslöjanden: Vad ska avslöjas och vad ska eventuellt inte avslöjas, samt hur ska det ske? Dessa spörsmål måste naturligtvis förstås utifrån barnets personlighet (av detta skälet är det perverst att några andra än barnets naturliga närhet ska uppfostra henne), men pedagogiken kan vara behjälplig genom att förklara vad ett avslöjande är.

Här går också skiljelinjen mellan uppfostran och pedagogik, att vara en god uppfostrare är en potential, men också en existential. Du kan således inte av egen vilja bli en uppfostrare, utan du blir det genom att du och ett barn har ett visst förbund, i regel som förälder. En god uppfostrare är intuitiv, tanken är i regel överflödig. En pedagog är antingen en perverterad uppfostrare eller en schaman som har sett vilka avslöjanden som har gjorts eller inte gjorts. Således: Nästan ingen är både en uppriktig (i motsatt till den perverterade) uppfostrare och pedagog. Detta kan ske när en uppfostrare har förlorat sin uppriktighet, men då tar den hjälp av pedagogiken för att återigen bli en uppfostrare.

En avslutande aspekt värd att nämna är detta angående bildningen eller lärandet. Vilken roll har detta i pedagogiken? Vad pedagogiken studerar är diverse avslöjanden, hur dessa avslöjanden landar hos barnet är det som bestämmer bildningen. Med bildningen ska alltså förstås: Vilka positioner har ett avslöjande gentemot ett annat? Det handlar inte om hur många avslöjanden det är frågan om, utan hur dessa relaterar till varandra. I denna bemärkelse är bildningen något som barnet, i bästa fall, på egen hand får ägna sig åt i den moderna skolans värld, eftersom ämnena är fragmenterade. En väsentlig fråga blir här hur avslöjandena ska kunna avslöja varandra.

2. Det avslöjande

Idén om att något avslöjas för barnet är inte nödvändigtvis en föreställning om att världen ligger stängd och människan måste öppna den. Snarare handlar det om att vara förbunden med något på ett sådant sätt att något visas som inte tidigare var uppenbarat. Ett exempel kan vara att barnet som lär sig att tala hör ett ord som först bara är ett ljud, men när det dyker upp i olika sammanhang får det härigenom en betydelse; ett slags konstans, denna konstans fortsätter barnet på genom att upprepa ljudet som nu har blivit till ordet. Detta kan tyckas som ett stoltserande med sin nya upptäckt (något som även går att se högre upp i åldrarna, också hos vuxna), men snarare är det ett missnöje med denna upptäckt. Skenbart består missnöjet i att ordet inte begrips, detta är riktigt när det kommer till att imitera ljudet, men det övergår till något annat när ljudet blir till ordet. Detta märker vi via att ett barn kan upprepa ett namn på en person, trots att hon är förtrogen med detta koncept och mer än gärna frågar vad andra varelser och ting heter. Skälet till upprepning baseras i synnerhet på att ordet väger alldeles för tungt, det går inte att placera i ett sammanhang och måste därför sägas tills dess

mening har gått om intet.

Det samma kan vi se gällande barnet som leker tittut eller vill blir funnet, här har barnet ett begrepp om att saker och ting existerar bortanför den direkta upplevelsen. Men detta måste ständigt bevisas, avslöjas, det är i denna innebörd begreppet ska förstås: tillvaron finns där och den måste visas via olika aktiviteter, den kan inte visas i sig. Eller kanske snarare: den kan visas i sig, men detta är inte vad kunskapen söker efter. Självet är aldrig för sig utan alltid som något, i något. Tittuts själva essens förstärks dessutom av att omgivningen bekräftar barnets förundran över att inte vara uppenbarad, men att sedan, av egen kraft, kunna uppenbara sig (alltså när barnet gömmer sig för den vuxna istället för tvärtom). Detta bekräftar att hon finns, för i tittut finns den mörka aspekten: Barnet har börjat tvivla på sin egen existens. Tvivlet är något som måste bejakas i kunskapen.

Tittut, den aktiva, visar för den vuxna att barnet är kapabelt att tala om sådant som inte är uppenbarat, därför kan barnet tänka i vissa termer av någon annanstans och sedan. Det är dessa tecken som barn måste visa för att något överhuvudtaget ska fortsätta. Det gäller att leva sig in i barnets förundran och därifrån se vad denna förundran visar för förmågor. Att inte utgå ifrån barnets uppvisade förmågor kommer i förlängningen innebära en grymhet, vilket egentligen gäller alla varelser, i alla åldrar.

Varje kunskap som avslöjas måste alltså bottna i något som barnet redan vet, tilltron till empirismen gör att detta kan vara svårt att ta till sig. Om detta är fallet kommer varje kunskap gå tillbaka till det grundläggande i barnet, så att hon helt och hållet bottnar i kunskapen. Att bottna i kunskapen innebär inte att den är otvivelaktig, utan att den är baserad i sig själv, den är inte bara en fortsättning på något som satts upp av någon annan utan påbörjas i sig själv.

Människan längtar i en viss bemärkelse efter att både vara ett slut och en början, detta talas ibland om som att människan har en fri vilja och att det vore förödande om så inte vore fallet. Djupast sett är detta ett uttryck för viljan att påbörja, inte bara fortsätta på en kunskap som redan finns där. I vissa åldrar är det möjligt med en kunskap som förhanden, men detta måste ske via att skapa kunskap i en symbios med det direkt upplevda. Med att vara en början avses alltså att kunna uppenbara kunskap på ett sådant sätt att något kontinuerligt kan uppkomma. För den som är beläst kan detta liknas med att en bok leder till läsningen av en annan bok, vilket ger ett unikt stoff till bildningen.

Dessa idéer går även att överföra till annan kunskap, exempelvis hur lärande av en syssla är möjligt. Såsom om ett barn ska hjälpa till i en trädgård, då lär hon sig vissa aspekter av det som finns i trädgården och kanske hur somliga trädgårdsverktyg relaterar till detta. Sedan går det att få en mer avancerad förståelse för hur trädgården och häri principer för varat är beskaffat. Alltså: Detta går att praktisera på allt ändamålsenligt som människan, och många djur med henne, gör.

För att fortsätta på detta exempel: Det finns knappt något så tröttsamt som en människa som ska

tvinga på sina specifika uppfattningar på en annan. Detta är en utbredd tendens inom vuxenvärlden, att anmärka på hur barnet gör somliga aktiviteter, och häri också dess själva vara, ibland är det så illa att det riktas klagomål på att barnet inte hanterar ett redskap för en vuxen som en vuxen. Barnet lär exempelvis använda en kratta på ett, ur vuxet perspektiv, klumpigt vis, men hon kommer här inse vad ett verktyg är, samt hur det positionerar till en viss miljö, även fast sysslan i sig inte är ändamålsenlig. Vi bör inte ha en förutfattad mening om vad ändamålet är med en viss aktivitet. Vad är överhuvudtaget ett ändamål med en trädgård? Människan avgränsar tillvaron, kan hon avgränsa mark till en trädgård, kan hon också avgränsa barnets aktivitet som ett ändamål i sig.

Utan att gå iväg i för långa filosofihistoriska utsvängningar består ytterst stora delar av historien av en centrering vid egenskaper. Alltifrån Platons idéer till John Lockes primära och sekundära egenskaper, detta alltså hos två filosofer som motsvarar två skilda poler i synen på kunskap, Platon talar om att kunskapen finns från början i människan, Locke att den kommer i efterhand. Samtidigt är de upptagna med kunskapen som bestämda egenskaper, snarare än en aktivitet, ett uttryck av ett själv, som bildar egenskaper.

Namnet jag har gett detta sätt att analysera varat på är ”producentlogik”, detta finns beskrivet i tidigare texter som jag har skrivit. Här ska jag enbart gå in på producentlogiken som en metod och dessutom en specifikt pedagogisk metod. Sökandet efter kunskap är en följd av somlig inre och yttre aktivitet, något fattas människan och då vill hon veta, detta förklarar filosofins uppkomst. Samt detta ser vi gällande yttre aktivitet, antingen för att skapa ett mönster (flera av konstarterna) eller upprätthålla fundamentala aspekter för att leva och dessutom leva ett gott liv.

Pedagogiken är inne på ett helt felaktigt spår om den börjar i att barnet ska kunna något särskilt gällande fasta egenskaper. Mätningarna av specifika kunskaper och bedrövelse över att dessa inte införlivas är ren efterblivenhet om det inte relateras till en aktivitet som strömmar ur ett själv. Alltså: Vilken aktivitet, utan att förutsätta egenskaper, det vill säga kunskaper, är nödvändig för barnet för att leva ett gott liv?

Detta leder vidare till frågan om vad ett gott liv egentligen innebär. Framförallt handlar det om ett visst positionerande till sig själv och det som är utanför sig, att kunna fatta sig som sig men få fatt i sig som allmänhet eller kunna uttrycka något kring eller genom upplevelsen. Upplevelsen är inte en samling kunskaper, av färdiga egenskaper, utan är snarare något estetiskt. En förvissning om att tillvaron är vacker, fundamentalt sett. Mycket av detta kan tyckas som väldigt abstrakt, men lär klarna under det kapitel som här följer.

3. Krisen som kunskapssökandets fundament

Med kris avser jag att övergå sig själv utan att ha begrepp om vad denna övergången innebär. Det börjar med födseln, sedan hungern. Dessa kriser hanteras genom att ha en fasthet: först genom att

begrepp om bröstet etableras, som blir till modern, sedan frigörs modern från bröstet (på samma sätt som från livmodern) men inte från maten, hon upphör dock från att vara den bestämda källan till den. Här ser vi en tydlig övergång, rentav ett avslöjande, där modern också upphör från att i någon bemärkelse summera och upprätthålla världen. Istället visar det sig att världen upprätthåller sig själv. I denna bemärkelse är det en form av misshandel att ta bort barnet från amning utan att barnet har något i sig som liknar ett avslöjande om att modern också finns i världen, det vill säga begreppet om naturen. Att förse barnet med nappflaska är därför högst olyckligt om barnet inte har något natur-begrepp.

Men det ska inte förglömmas att avslöjandet och krisen går in i varandra, det måste därför finnas utrymme för barnet att i en kris få avslöja ytterligare. Är då avslöjandet ett uttryck för krisen? Det är både begreppet och fortsättningen på den, det är därför pedagogiken kommer in i bilden. Natur-begreppet är skenbart ett slut i sökandet, men detta natur-begrepp splittras upp på samma vis som modern övergår sitt bröst till att bli ansikte, armar samt ett fortsatt vara när hon lämnar rummet.

Människobarnet lämnar livmodern för tidigt, när man betänker hur färdiga flertalet andra djurarter är och hur stor plåga som tycks karaktärisera dess vara. Detta följer i en cirkel, människans stora huvud är såväl skälet till krisen som begreppet för den.

Låt börja med den första krisen efter födseln, detta är att modern försvinner ut ur rummet. Även fast modern är närvarande rumsligt hela tiden kommer hon behöva sova och barnet kommer här, i ett visst skick, uppleva det som om att hon inte är närvarande. Men detta är naturligtvis ett helt annat begrepp än det äldre barnets och den vuxnas, det utgår inte från ett och ett annat utan snarare från ett (även fast detta ur den äldres perspektiv behövs i en form av ekvivalens). Detta är en upptäckt som barnet på helt egen hand behöver göra, detta ligger till grund för att leka tittut, det lägger också grunden för att senare reflektera om döden. För denna sakens skull bör inte modern visa för barnet att hon är ensam, att visa något är att underskatta den mångfald av erfarenheter som livet i sig redan innebär. Att barnet inte ska inse sin ensamhet är inget att vara bekymrad över, den kommer att uppenbaras. Sedan går det att tala om hur den hanteras, men detta måste förstås utifrån den kris som barnet går igenom. Prat om att barnet är osjälvständigt eller omoget är härmed nonsens, på samma sätt som att säga att en sörjande person har sörjt för länge.

Förvisso går det att tala om detta utifrån hur konstruktivt det är för barnet, men det konstruktiva är att krisen finner ett begrepp och att finna dessa tar olika lång tid. Även fast det kan tyckas som att det är specifika skeenden som föranleder att en kris finner ett begrepp är dessa enkom nycklar in till rum som redan existerar. Detta är också väsentligt: En kris finner ett begrepp, det innebär inte att den upphör. Den kan bli mätt, men den övervinner inte krisen att hungern faktiskt finns. Om människor inte går igenom en sund avslöjande-process kan hon inte finna sig i detta, det förklarar varför hon tenderar att drömma om en värld utan kriser, ett permanent övervinnande av själva

begreppet. Men detta är att övervinna varje begrepp, detta har bara buddhismen förstått av världsreligionerna, genom att drömma om det begreppslösa snarare än begreppen utan begrepp (som himlen snarare utgör).

Det har talats om att moderns frånvaro bildar ett tomrum i barnet och barnet försöker sedan fylla på med innehåll. I en bemärkelse är det frågan om tomrum, men inte tomhet i största allmänhet utan den tomhet som hör till naturen. Häri finns det två moment, dels att *modern blir till natur* och sedan att *naturen blir till mor*. Blir modern borta får barnet intryck av den omedelbara världen, också sig själv, det är därför det går att tala om något sådant som ”min natur” eller ”människans natur”. När modern kommer tillbaka är detta inte ett bevis för att hon har varit i någon annan natur i bemärkelsen en mängd bestämda intryck, utan hon har varit tomheten. Hon har alltså varit ett utsnitt av naturen. Det tar längre tid för naturen att bli ett utsnitt av modern och denna kan bli det först när barnet via modern har avslöjat något sådant som ett utsnitt, alltså när det enhetliga har uppluckrats.

Via att det enhetliga begreppet fallerar, som redan påbörjas i krisen av att vara född, uppstår alltså en ny kris, en mångfald av enheter. Modern har gått från livmoder till bröst, till ansikte och i ansiktet också till jag, det märker vi via att barnet i den första krisen är oförmögen att urskilja något avgränsat i sig själv från modern. Barnet finner dock inte sig i modern, inte heller i tomrummet, snarare finns självet redan i krisen. Krisen består i detta, att behöva övervinna sig genom att förbli, detta är väsentligt att förstå: självet är inte en identitet, utan ett sätt att vara, ett sätt som etableras redan som encelligt, där allt utgår från. Det är i denna ström livet måste förstås, där varje steg är nödvändiggjort av ett tidigare skeende.

Mångfalden av enheter strider mot den ursprungliga förståelsen av vad enhet överhuvudtaget innebär. Modern är förvisso ”bara” natur, men hon är det enda utsnittet av naturen som på allvar visar den. Men vad som visas här förblir ett utsnitt, det blir därför diskutabelt för barnet om hon ska intressera sig för just modern. Denna process har alltså skett via att modern har blivit något utöver sitt bröst. Samtidigt påminner modern om bröstet, på samma sätt kan alltså naturen påminna om modern, men denna påminnelse kan frångå att vara en aktivitet; modern må påminna om bröstet, men konceptet av det, att kunna ge ett begrepp till en kris. Detta märks via att modern är uppe i naturen, hennes ansikte centrera inte vid hennes bröst utan på barnet och världen. Denna centrering tar barnet med sig.

Moderns centrering bör vara av det slaget att hon visar att det finns en natur, det finns i naturen begrepp för de kriser som den skapar. Därför bör barnet vara med i moderns liv. Detta gäller inte enbart i de tidiga åren, utan merparten av hela barndomen. Det är på det viset barnet kan avslöja modern i naturen och därifrån röra sig vidare. I detta avseende är den ålderssegregation som den moderna kulturen är byggd på vedervärdig, att placera ett barn på ett dagis är att frånta henne sökandet av modern i naturen. Även fast det görs tafatta aktiviteter för att barnet ska kunna avslöja

modern i naturen har det redan visats att hon inte finns där, hon är ju på ett arbete! Ett koncept som barnet inte kan förstå, då det inte motsvaras av natur, alltså de utsnitt som kan bilda ett begrepp för att svara mot en konkret kris, i detta fallet att enheten som etablerades efter krisen i att vara född fallerade.

Barnet söker svar på varför modern försvinner. Svaret är att modern är upptagen med naturen som är potentiellt åtkomlig för barnet, ur dess begrepp, exempelvis aktivitet kopplat till matlagning och socialt umgänge. Därför bör modern vara relativt aktiv, annars kommer inte barnet kunna avslöja naturen. Problemet med lönearbetet är att det omöjligen kan avslöja naturen (det gäller att betänka att dagisfröknarna dessutom möter barnet som arbetande människor) och i detta avseende är dagis att betrakta som ett övergrepp mot barnet. Tillika så skolplikten, då den bygger på vanföreställningen att det är en förpliktelse att kunna något snarare än att kunskapen baseras i inre existentialer.

Vi lever alltså i en kultur, eller snarare civilisation – eftersom den svarar mot hur vi ska stå ut med kriser, snarare än att ge de begrepp – som är oförmögen att visa modern i naturen. När denna fråga blir obesvarad rubbas också de efterkommande avslöjandena, de förblir utsnitt. Därför finns begreppet om enhet kvar, men förmultnat, och det blir även begreppen om utsnitt, då dessa framförallt är att betrakta som en väg till frågor om naturen. Detta natur-begrepp måste långsamt och kontinuerligt skilja modern från naturen (göra naturen till natur). Denna process tillintetgörs för dagisbarnet, som skiljs från sin mor på ett sådant sätt som först ska ske när barnet är i trettonårsåldern.

Detta leder in på den andra krisen, nämligen den att upphöra att vara barn. Men för att beskriva denna kris måste det förklaras ytterligare vad det innebär att vara barn. Här förklarar de redan etablerade delbegreppen naturen i modern och modern i naturen (naturen är hela begreppet) en stor del av det hela. Alltså: krisen av att vara född bildar begreppet mor, krisen av att modern inte utgör livet bildar begreppet natur. Under barndomen framstår denna natur som mor eller snarare moderlig. Med det inte sagt att det är frågan om någon naivistisk syn på naturen som god, men det finns en plats där den framträder som upplevelse.

Barnets moderliga natur-begrepp kan definieras som *upplevelserna uttrycker vad hon upplever*. Detta när modern har etablerat ett jag i sig självt och på så vis påmint barnet om det självt samt upplevelsen av detta själv som en form av tidslighet (att inte kunna gå tillbaka till varat i livmodern) är dess jag. Etableringen av detta gör att barnet kan bottna i upplevelsen, förvisso i krisen av att inte ha gjort det, men hon finner sig i att utsnitten på olika vis kan uttrycka hennes upplevelse. För här har också en mångfald greppats, därför ska modern inte spela teater för barnet utan låta en stor nyans av erfarenheter framträda.

Detta beror på att modern inte bara gömmer sig över bröstet utan i självaste naturen, natur är

överhuvudtaget fattat som detta, ett begrepp bortanför det ursprungliga begreppet: Modern (samt den första krisen är moderlösheten, detta är inte en retronym utan ett sökande efter den omedelbara förlusten, för redan med bröstet har barnet sökt sig uppåt från livmodern). Att barndomen upphör är alltså att natur-begreppet tappar i udd. Moderns vara i naturen visas via att barnet har en direkt upplevelse, upplevelsen gör att det tidigare inte är gällande på samma vis som för den vuxna, där det inte framförallt är att återkalla faktiska upplevelser utan att få dessa till essenser. Detta gör att fantasin får en väldig tyngd. Men det märks också via det eidetiska, samt att viss kunskap är möjlig på ett unikt sätt, såsom språkinlärning, somliga fenomen är givna på ett annat vis då de faktiskt uttrycker något som ämnar snarare än hotar barnets existens. Härmed finner vi också barnet leka lekar som kan göra den vuxna konfunderad och tvivla på barnets oskyldighet, men denna råhet bekräftar snarare denna oskyldighet: Att leka är att visa det som barnet inte kan uttrycka i gengäld till att naturen är helt uttryckt i upplevelsen. Leken är således motsatsen till barnets upplevelser.

Barnet är alltså bestämt i ett slags direkt upplevelse, även fast hon kan sakna och se fram emot saker något oerhört sker detta utifrån en stadig punkt. Krisen blir så att säga aldrig allmän för barnet. Med den könsliga förändringen slutar detta direkta. Sexualiteten har förvisso en stor direkthet i hur den framträder, men detta är inte barnets direkthet eftersom den uttrycker en riktning bortanför det direkt uttryckta.

Att det sexuella visas är att själv visa det moderliga eller faderliga. Genom barndomen har det faderliga visats, dels i det frånvarande, men också i det tidsliga. Modern är konstansen, det psykodynamiska pekar ju på att fadern får en blick av modern som barnet inte får, men som barnet eftersträvar. Men detta är utifrån ett begrepp som har uppkommit i och med sexualiteten och detta är den stora bristen i det psykodynamiska, vanföreställningen om att det finns könsliga drifter som påminner om den vuxnas i den utsträckningen att de kan benämnas som sexuella hos barnet.

Snarare är fadern en av flera aspekter i mängden som modern är upptagen med, han är en del av naturen och blir begriplig som natur. Innan naturen har etablerats finns det ingen far för barnet. Det är alltså: mor, natur, far. Projektet att göra fadern ”jämlik” med modern är en enfald som tangerar på oerhörd grymhet i vår tid, här är de konservativa och progressiva lika varandra. Att göra fadern till denna jämlike till modern kan tyckas som ett avsteg från kärnfamiljen, men snarare är det ett förverkligande av dess yttersta princip, på så vis att fadern antas behövas för det enhetliga.

Via att barnet själv uppvisar det moderliga eller faderliga blir hon och han alltså ett ursprung och en aspekt av naturen (häri finns det en könsskillnad som jag ska återkomma till). Här försvinner den reella möjligheten att totalt uttrycka vad som upplevs. För barnet har ju själv uppkommit som ett slags utsnitt till upplevelsens beskaffenhet.

Således har begreppet för att modern inte är allt som är fallet förlorat sin betydelse. Naturen har upphört som natur, barnet har i dess ställe blivit natur. Paradoxalt nog är detta att naturen blir

mindre påtaglig, samtidigt som den först här fattas som natur. Detta syns via att sexualiteten är en väsentlig princip i naturen, eller egentligen en kris som innebär en avskärmning från det tidigare uttryckta, vilket är sexualitetens egentliga kris.

Här finner vi ytterligare en grymhet i den moderna tiden: sexualupplysningen. Det är svårt att ta in att tillräckligt många pedagoger finner det riktigt att "lära ut" om sex och sexualitet till tioåringar (och ibland ännu yngre barn) för att det faktiskt ska ha standardiserats i skolorna. I synnerhet med en idéhistorisk blick på frågan, där det är tydligt att det inte baseras i barnets behov utan samhällets (sexualupplysningen kommer ur hygienrörelsen). Hur ska barnet kunna avslöja sexualiteten? Befinner sig barnet överhuvudtaget i en kris där sexualiteten är av intresse? Att skaffa sig så mycket kunskap som möjligt är dårskap, då kunskapen baseras i krisen. Mängden kunskap en grundad människa har är helt relaterad till krisen, som är bortanför hennes kontroll.

Hur ska då sexualiteten avslöjas för eller via barnet?: På samma sätt som att barnet inte är modern. Via att leva. Ensamheten och sexualiteten är något som inte kommer undgå en människa som har det minsta socialitet eller sexualitet i sig. Ska man vara välvillig mot sexualupplysningen kan den finnas för att lära barnet att det som sker inte är farligt, det är en förberedelse, exempelvis inför flickors menarche. Men detta är att inte sätta sig in i barnets perspektiv, om vi med farligt menar en stor kris, en paradigm-artad kris (den tredje sådana: att vara född, att inte vara modern, att inte uttrycka naturen), är sexualitetens inträdde faktiskt farlig. Men i den vuxnas begreppsvärld, det vill säga den med en avsaknad av inlevelseförmåga (som dessvärre gäller merparten vuxna människor) innebär farligt något högst konkret. Att ha något begrepp om konkret farlighet, såsom livhotande, kräver ett mer abstrakt begrepp om fara till att börja med, som barnet är väl införstådd med. Vilket gör att många barn exempelvis är mörkrädda och överhuvudtaget har en rädsla för fantiserade begrepp. Fantasin är ingen invändning för barnet och inte heller en kontrast till verkligheten utan en förutsättning för verklighetsuppfattningen.

När barnet behöver ett begrepp för att inte kunna uttrycka upplevelsen, som i regel uppkommer via sexualitetens inträdde, för mer känsliga barn kan det uppkomma tidigare, sker ett avslöjande av att naturens utsnitt inte givet grundar en moderlighet, med moderlighet kan förstås "att alltid vara här". Upplevelsen finns inte alltid här, sexualiteten är ett slags kulminering av begär och begär är aldrig här. Detta blir ännu mer akut genom att barnet själv har kommit till via sexualiteten, modern är alltså sexuell, vilket innebär att hon inte alls alltid är här, hon är även där, där naturen inte är.

Den handfallna vuxna tror här att den ska presentera färdigkonstruerade faktum, dessvärre ännu värre ändå, den ska rikta barnet inför framtiden för att undvika "oönskade" graviditeter via propagandan för preventivmedel. Vad som snarare borde presenteras är tematiska aspekter, såsom ett konstverk som uttrycker det som har drabbat barnet. Att få faktum presenterade för sig i sig avslöjar inget mer än den ursprungliga krisens begreppslöshet. Via att barnet själv har blivit natur

talar hon förvisso om sitt jag i större omfattning, för att behålla sig, för att urskilja sig via något, men hon är här också förmögen att tala om sig allmänt. Konsten är därför suverän, då den talar omedelbart till jaget, men förbinder det till det allmänna samt möjliggör för barnet/tonåringen att förbinda sig själv med det allmänna och uttrycka sin kris som detta. Genom att möta barnet, som nu upphört att vara barn, via konsten bevaras också hennes integritet, det talas förvisso med henne om henne, men också om och med andra genom henne.

Sammanfattningsvis kan vi se kriserna:

1. Krisen av att vara född – de första månaderna.
2. Krisen av att modern inte är enhet – en längre process som påbörjas när barnet är cirka ett år.
3. Krisen av att naturen inte är enhet – omkring tretton år (dessvärre sker puberteten alldeles för tidigt i den moderna tiden, ultimat bör den inträffa i andra halvan av tonåren; i alla fall för västerländska barn, antagligen på grund av den osunda kosten, luften och medicineringen).

Samt krisernas begrepp:

1. Modern.
2. Naturen (modern i naturen).
3. Konsten.

4. Pedagogisk konklusion av avslöjande och kris

De tidiga åren i barnets liv är det via modern flera väsentliga avslöjanden sker, såsom ett dygns rutiner och beteenden i sociala situationer. Från och med att barnet slutar att amma blir fler och fler personer och fenomen väsentliga för dess liv, eftersom modern har blivit avslöjad som naturen. Desto äldre barnet blir kan hon också särskilja på modern som konkret och naturen som abstrakt, även fast naturen likt den moderliga maximen ”alltid är här”, finns den också som blott natur. Detta märks via att barnet själv eller i gemenskap med jämnåriga eller syskon befinner sig i skog och mark. Det är också här som barnet ska befinna sig, inte via skolans intvingande utflykter och idrotter eller utedagis militarism, utan som ett faktiskt sökande.

Här blir naturvetenskap aktuellt, samt viss historia. Läsning kan också läras ut, eftersom barnet har en lätthet för det abstrakta som direkt knyter an till det konkreta. Detta bör inte ske för att barnet nödvändigtvis måste vara läskunnig vid sju års ålder eller dylikt, utan för att förskona henne från ett hårt arbete senare i livet (det samma gällande språk, i den mån det överhuvudtaget är nödvändigt att hon lär sig ett annat språk än sitt modersmål). Läs och skrivförmågan är framförallt en förberedelse inför det konstnärliga begreppet i naturens kris. Detta är väsentligt: Inga kriser upplöses, de får bara begrepp. Tillika så att en förberedelse kan vara riktig, om det finns något i barnet som går att förbereda via dess rådande begrepp.

Även enklare matematik blir aktuellt för ett mänskligt medvetande i skog och mark. Men detta ska helt och hållet vara matematik som förefaller sig naturlig (detta beror ju på hur mycket barnets kris kan ha användning av matematik). Att utgå från den mer avancerade matematiken är bara en följd av industrialiseringens effektivisering och oerhörda kontrollbehov av anden. Det går också att se mer reflekterande ämnen i barndomen, såsom filosofi, men som ett natur-begrepp, ett lekt sådant, snarare än ett konstnärligt. Dessa begrepp sjunker bitvis in i varandra, exempelvis via sången som påbörjas som barnets lek med rösten. Musiken kan också visa filosofin, via det som inte är uppenbarat (musiken har inte den avbildande tendensen).

Hade det funnits insikt i att barndomen karaktäriseras i ett natur-begrepp, olikt det som har kommit att bli den vuxnas, som egentligen inte är ett begrepp utan ett tomt ord, hade vi sluppit se det massiva övergrepp som sker på barn idag via ”medicineringen”, i klarspråk nedsövningen, då den vuxna har den oerhörda vanföreställningen att barnet har en så kallad ”bokstavsdiagnos”. Men dessa bokstavsdiagnoser (som är ett av de mörkaste kapitlen i barndomens historia, som leder till en ofantlig klyfta mellan generationerna vars upplösning kommer vara genomtragisk) är bara en följd av att barnet har berövats naturen. Att vissa barn inte klarar av att skriva, läsa eller räkna beror på att hon har haft en intensivare kris och därför är i större behov av natur-begreppet och har inte plats för något förberedande inför den nästkommande krisen.

Fram till tonåren ska alltså barnets natur-begrepp med dess avslöjanden styra vad som blir lärt, samt en viss förberedelse inför den stundande krisen (detta måste just vara en förberedelse, inte ett artificiellt utlösande av den). Därefter handlar det om barnets förmåga att skapa, det konstnärliga, eftersom hon har funnit symbiosen mellan det personliga och allmänna. Barnet har i egentligt avseende inte detta, förvisso känner barnet igen sig i vissa allmänna drag, men detta helt genom den direkta upplevelsen. Skapandet kan betyda olika saker för olika barn: musik, måleri, teknik, filosofi, skrivande etcetera.

Förvisso finns mycket av detta redan i natur-begreppet, mer eller mindre alla barn finner exempelvis förnöjelse i att rita. Skapandet är naturligtvis inte främmande för natur-begreppet, då detta finns i självaste naturen, men ännu som en lek, att rita är en lek, det är ett uttryck för något som inte är sig själv, till skillnad från tonåringens och den vuxnas skapande. För barnet behöver inte naturen omvandlas eller medvetet bearbetas, den är redan en absolut konst. Detta är inte ett inträdde i det främmande, utan att bottna så mycket i sig självt och sitt natur-begrepp att allt går att uttrycka.

Således förbereds barnet inför det konstnärliga begreppet och kan vara mottaglig för avancerad konst, om än inte som tonåringens begrepp om det så som lekens. Samt leken är även behövlig under tonåren, då konst-begreppet tar tid att bottna i. Om människan inte bottnar i konsten kommer hon inte kunna få ett begrepp för barndomens stora kris. Barnet i moderns begrepp behöver hemmet och i naturens begrepp leken. Detta ska inte sedan ryckas ifrån barnet, utan kvarstå i en annan

position.

Även konsten kommer hamna i krisen, en sådan kris är exempelvis förälskelsen. Barnet är ständigt förälskat, i att omedelbart uttrycka något som inte är hon själv och just härigenom ha sig själv som en direkthet. Förälskelsen är på ett sätt en tillbakagång, det är viljan att söka tillräcklighet i en annan person. Men förälskelsen söker inte efter något som summerar en outforskad natur (som modern), utan en summering och häri ett slags utgång ur en utforskad natur. Om inte detta sker kommer det finnas en stor förvirring om vem den som förälskelsen är riktad mot egentligen är. Detta visar de omfattande skilsmässorna på (tillika den konsumistiska ”dejtingkulturen”), som i ytterst stor omfattning går ut över barnen. Splittringen mellan modern och fadern kommer skynda på och förstärka barndomens kris dramatiskt, då förbindelsen mellan modern och naturen förgörs.

Detta för oss vidare till den ännu inte på djupet diskuterade könsskillnaden. Med sexualiteten finner flickan det moderliga i sig och pojken det faderliga. Flickan finner sig själv som en summering av en befintlig natur, detta förklarar varför tonårsflickor och kvinnor inte har samma särpräglade intressen som tonårspojkar och män, då de alltså är summerade som utgjord natur. Det faderliga finner sig snarare som ett utsnitt, han är en aspekt av naturen, ett unikum, som kan riktas mot andra aspekter av den. Fadern är bara begriplig som en mångtydig horisont över hemmet, han blir därför inte specificerad som person eller ens begrepp, utan som det som visas i tomrummet, som det som alltid tycks finnas där det finns motstånd.

Innan natur-begreppet krisar, alltså innan cirka tretton års ålder, finns inte dessa påtagliga könsskillnader. Även fast spår av detta gärna visas i leken bör det inte finnas någon avgörande skillnad i hur den vuxna förhåller sig till om barnet är flicka eller pojke. De lekar som leks bör även vara rena lekar, ett vara och en omvandling av något som är natur snarare än lek som konst (då detta inte är barnets begrepp), och här lär inte könsskillnader bli lika påtagliga. Att ge barnet en mångfald av ”instrument” för lek och kunskap samt anpassa den syntetiska miljön utifrån hennes vara (såsom längd) må vara ytterst sympatiskt, men det är bara att förstå frågan om leken som grad, inte väsen. Som väsen kommer barnet till sin rätt i okonstlade miljöer, den syntetiska miljön gör barnet förvirrat då den har naturens bristande engagemang i livets öde, samtidigt som den är anpassad utifrån livets, den fullvuxna människans, vara. Därför bör barnet vara i så få syntetiska miljöer som möjligt. Vad som är begripligt som syntetiskt är hemmet, då föräldrarna överbryggar ”naturens” likgiltighet i denna sfär, samtidigt som det är begripligt att engagemanget för livets, familjens, öde finns, då det inte enkom är funktionellt, utan baserat i själva hemmets fundament.

I och med att konsten vittnar om en väldig mångfald i framställningssätt och perspektiv kommer tonåringen att förstå syntetiska miljöer som begripliga utsnitt. Konsten ger också ett begrepp om varför civilisationer har växt fram eller ”framkallats”. Desto mer barnet kan förstå civilisation utifrån kultur, desto enklare blir det att kunna vara i civilisationen (såsom en större stad). Men detta

sker alltså på allvar först under tonåren, innan dess bör barnet utsättas för syntetiska miljöer så lite som möjligt utanför hemmets väggar.

Avslutningsvis är det dags att säga något om denna texts titel, ”Runtveckling”, samtidigt som det är på gränsen till överflödigt då det är detta som har behandlats. Allt måste utgå från tidigare begrepp, vissa begrepp krisar förvisso, men är samtidigt kvar; för om avslöjandena, kriserna och begreppen är sunda kvarstår en vördnad och kärlek för modern, naturen och konsten. Konsten är inte ett slutgiltigt begrepp, utan kriser följer, men det är ett av de tre paradigmen som är väsentliga för att förstå barnets runtveckling. Ty idéer om att barnet utvecklas bygger på en felaktig föreställning om att den vuxna är mer utvecklad. Det är hon inte, hon har bara gått igenom fler kriser som alla utgår från de mest fundamentala aspekterna i människan, som redan finns hos barnet.